

Archeologie

Rapport Archeologienbureau ARGO Rapport 3 11 November 2011 Versie 02

In verband met (het voornemen tot) de bouw van een woon-zorgcomplex en een vrijstaande woning op het perceel Oorgat 6-6a in Edam is een archeologisch bureauonderzoek uitgevoerd. Een inventarisatie van bekende of te verwachten archeologische waarden binnen het plangebied.

Bij het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van bodemkundige, geomorfologische, geologische, topografische en historische kaarten. Ook zijn conform de verplichtingen in de vigerende kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA 4.1) de Archeologische Monumentenkaart (AMK) en ARCHIS (archeologische databank van de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed) geraadpleegd.

Binnen een straal van ca. 500m om het plangebied bevinden zich drie AMK-monumenten. Alle relevante informatie over monumenten, onderzoeken en waarnemingen binnen een straal van 500m om het plangebied is geraadpleegd.

Uit het onderzoek blijkt dat er binnen het plangebied een hoge kans is op het aantreffen van nederzettingsresten uit de Late Middeleeuwen en Nieuwe Tijd. Deze kunnen zich reeds binnen enkele decimeters onder de oppervlakte bevinden en kunnen concreet bestaan uit fundamente van huizen, ophogingen, afvalkuilen, waterputten, beerputten, paalsporen van huizen, slootvullingen, gebruiksvoorwerpen alsmede sporen van werkplaatsen en handelsactiviteiten.

Vooraf in de zuidwesthoek van het plangebied, het deel rondom de vrijstaande woning zullen archeologische waarden bedreigd worden. Hier is de ontgraving het grootst en bevinden zich vermoedelijk nog intacte archeologische nederzettingsresten vanaf de late middeleeuwen.

Ter hoogte van het parkeergedeelte worden ook intacte archeologische nederzettingsresten vanaf de late middeleeuwen verwacht. Deze resten zullen mogelijk door de huidige bebouwing al deels verstoord zijn. De verwachte resten worden net zoals die op het achterterrein echter niet bedreigd omdat het maaiveld hier wordt opgehoogd.

Op de locatie van het woon-zorgcomplex zal tot een geringe diepte worden ontgraven. De verwachting op nederzettingsresten is hier minder hoog. Volgens de kaart uit 1700 was deze locatie niet bebouwd. Bovendien overlapt het grootste deel van het woon-zorgcomplex met de bestaande loods. De ondergrond zal hier al tot enige diepte verstoord zijn.

Argo geeft in het bureauonderzoek aan dat het nu nog onduidelijk is in hoeverre het bodemprofiel intact is. Om de bodemopbouw in kaart te brengen wordt een verkennend booronderzoek geadviseerd. Argo adviseert in ieder geval te boren op de locatie van de geplande vrijstaande woning en de directe omgeving hiervan. Het doel is om eventuele (sub) recente verstoringen in kaart te brengen, de geomorfologie van de bodem te bepalen en de ondergrond te controleren op de aanwezigheid van archeologische resten en ophogingslagen.

Ambtelijk advies voor Besluit gemeente Edam-Volendam:

Het selectieadvies om voor de bouw een verkennend booronderzoek uit te voeren rondom de geplande locatie van de vrijstaande woning (conform afbeelding 13 van het onderzoek) wordt overgenomen. Voor het booronderzoek moet een plan van aanpak worden opgesteld. De gemeente stelt als eis dat zij het plan van aanpak wil goedkeuren alvorens de archeologische werkzaamheden worden uitgevoerd.

Een vervolgonderzoek op het achterterrein, ter plaatse van het parkeerterrein en ter plaatse van de bestaande loods is gelet op de te verwachten archeologische waarden en de geplande ophoging niet nodig.

Indien er bij de graafwerkzaamheden in het plangebied archeologische grondsporen worden aangetroffen en/of vondsten worden gedaan, moet daarvan conform artikel 5.10 van de Erfgoedwet zo spoedig mogelijk melding worden gemaakt bij de Minister voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Plan van Aanpak (PVA) Verkennend booronderzoek Oorgat 6-6a Edamd.d. 23-02-2022.

Op 24-02-2022 is ingestemd met het PVA.

Verkennen Booronderzoek Oorgat 6-6a Edam 30 maart 2022 (ingekomen 28-04-2022)

Bij het onderzoek zijn overeenkomstig het plan van aanpak 8 boringen gezet met een edelmanboor met een doorsnede van 7cm en een gutsboor met een doorsnede van 3cm. Uit het onderzoek is gebleken dat binnen het plangebied archeologische lagen aanwezig zijn waarin ook archeologische sporen en/of artefacten kunnen voorkomen.

Het advies om vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een opgraving, variant archeologische begeleiding, om eventuele sporen, vondsten en monsters veilig te stellen om daarmee, ex-situ, te behouden die van belang zijn voor kennisvorming over het verleden wordt overgenomen.

De opgraving behoort te volgens de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie te worden uitgevoerd op basis van een Programma van Eisen (PVE). Het PVE dient volgens de KNA opgesteld te worden door een daartoe bekwaam seniorarcheoloog. Het PVE dient ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de gemeente Edam-Volendam.

Marc Steur
d.d. 06-05-2022